

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA - NAJCIĘKAWSZE PROCESY SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Drzwi samochodu zmiażdżyły głównym dwom dziewczynom

Okropna katastrofa samochodowa pod Gnieznem

Poznań, 13 sierpnia.

Straszną w skutkach katastrofą samochodową wydarzyła się w ub. sobotę w godzinach popołudniowych na szosie pomiędzy Janowcem a Łopienną pod Gnieznem.

Samochód ciężarowy firmy ekspedycyjnej Weichman z Gniezna jechał nadmierną szybkością. W pewnym momencie pękła opona i samochód poczał zarzucać raz w lewą, drugi raz w prawą stronę.

Siedzące obok szofera pracownice tej firmy Franciszka Bartkowiakówna i Celina Klauziówna, obawiając się katastrofy zamierzały wyskoczyć drzwiami samo-

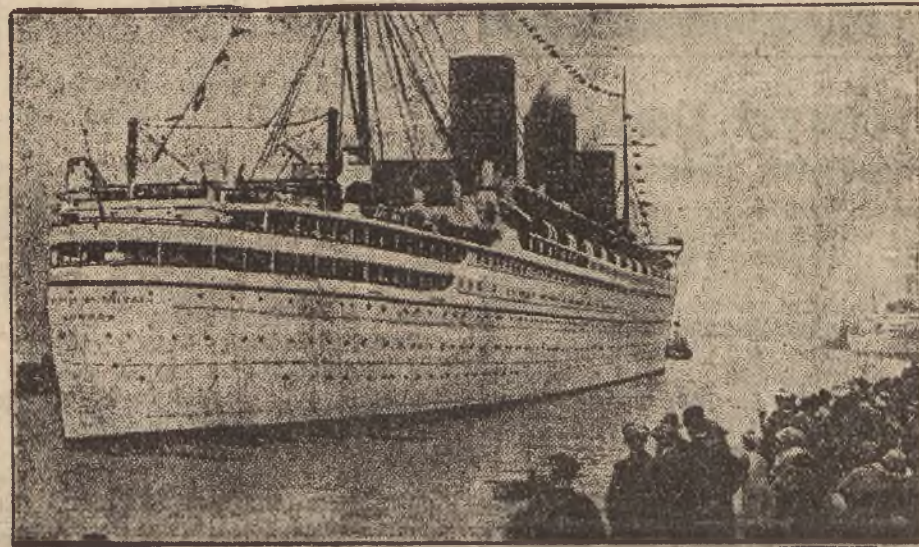
chodu, które w międzyczasie same się otworzyły.

W tej chwili samochód zarzucił i otwarte drzwi samochodu uderzyły z całej siły o drzewo.

Skutki tego były straszne, gdyż drzwi samochodu zupełnie zmiażdżyły głowy obu dziewczynom. Po krótkiej chwili szoferowi udało się samochód zatrzymać. Szofer wyszedł z wypadku bez najmniejszego szwanku.

Zwłoki dziewczyn odwieziono do kostnicy w Gnieźnie. Wkrótce zjawia się na miejscu katastrofy policja, która prowadzi dochodzenia. Szofer został do ukończenia dochodzeń wstępnych zatrzymany.

Wypadek ten wywołał w całej okolicy przynębiające wrażenie.

„Empress of Britain”, okręt pasażerski linii „Canadian Pacific”, przepłynął Ocean Atlantycki z portu amerykań. Father Point do franc. portu Cherbourg w 4 dniach 7 godz. i 32 min., robiąc co godz. 24,93 węzłów i pobit temsamem swój własny rekord z roku 1926 o 26 minut.

Niemcy chcą naprawić „błąd” wobec Austrii

Rokowania między nieoficjalnymi delegatami obydwu rządów

Wiedeń, 13 sierpnia.

„Salzburger Volksblatt” przynosi sensacyjną wiadomość, że w ostatnich dniach na terytorium Szwajcarii miały miejsce rozmowy między przedstawicielami rządów austriackiego i niemieckiego, zmierzające do zlikwidowania naprężonych stosunków między „rodziną”. Pismo twierdzi, że już sam fakt odbycia takich rozmów, wskazuje na odprężenie sytuacji i dodaje, że obie strony znalazły wspólną platformę, która zostanie przez obydwie rządy zaakceptowana. Strona niemiecka miała przyznać, że zaszły pewne „błędy” i te zostaną naprawione, przedstawiciele Austrii zaś mieli się zgodzić na zwrócić nie baczną uwagi na „pewne pisma”, by ich ton nie drażnił więcej hitlerowców.

W kołach rządowych, gdzie Wasz ko-

respondent starał się zbadać, o ile powyższe domieszenie odpowiada rzeczywistości, twierdzą, że rozmowy takie odbywają się rzeczywiście, jednak mają charakter nieoficjalny i są prowadzone przez ludzi prywatnych. Przyznają jednak, że tak Austria jak i Niemcy chcą jak najrychlej zakończyć tę „braterską” walkę „honorowo dla obydwu stron”.

Tą „drugą” stroną są niewątpliwie Niemcy, którzy, spostrzegłszy, że przechodzili, a nadto, gdy Hitler dostał pszyt-czka od kuzyna Mussoliniego, starają się nie dopuścić, aby sprawa dostała się na forum Ligi Narodów, lub aby przeszkodzić ewent. drugiemu demarche Francji i Anglii w Berlinie, o czym już wspominała prasa paryska. Hitler przytem chce jak najmniej stracić na prestiżu.

Lindbergh kontynuuje swój lot

Londyn, 13 sierpnia.

Pułkownik Lindbergh wystartował wraz z żoną w sobotę popołudniu o godzinie 15.45 według czasu środkowo-europejskiego z Julianehaab na Grenlandji, z zamiarem osiągnięcia Angmagssalik.

Ożywienie w przemyśle włókienniczym w Białymstoku

Warszawa, 13 sierpnia.

Z Białegostoku donoszą, że po zlikwidowaniu strejka nastąpiło w tamtejszym przemyśle włókienniczym znaczne ożywienie. Klika fabryk pracuje na 2 zmiany, nadto uruchomiono kilka fabryk od dłuższego już czasu nieczynnych.

Sirzelanina na granicy austriacko-bawarskiej

Wiedeń, 13 sierpnia.

Jak się Wasz korespondent dowiaduje, na granicy austro-bawarskiej w Klobenstein miały miejsce nowe zajścia graniczne. Około godziny 22 wypoczywający na strażnicy żandarmerii austriaccy, zostali zasypiani strzałami karabinowymi, pochodzącymi ze strony bawarskiej. Padło około 30 strzałów, jednak nikt nie został ranny.

O tym samym czasie posterunki przy magazynie amunicyjnym w pobliżu Klobenstein były również ostrzeliwane przez niewidzialnych napastników. Jest to już trzecie z rzędu zajścia graniczne w Klobenstein.

W tym samym czasie posterunki przy magazynie amunicyjnym w pobliżu Klobenstein były również ostrzeliwane przez niewidzialnych napastników. Jest to już trzecie z rzędu zajścia graniczne w Klobenstein.

Nowe nominacje profesorów na uniwersytetach

Warszawa, 13 sierpnia.

W związku z nadejściem nowego roku akademickiego spodziewane są w najbliższym czasie nowe nominacje profesorów. Obecnie bowiem wakuje liczne katedry. Z tego względu znaczna część profesorów, którzy przekroczyli wiek normalny, ma otrzymać zezwolenie na dalsze wykładanie.

Minister oświaty prezydentem Kuby

Nowe krwawe rozruchy w Hawanie

Hawana, 13 sierpnia.

Wobec sprzeciwu armii przeciwko gen. Herrera, na stanowisko prezydenta republiki kubańskiej wysunięto kandydaturę ministra oświecenia Cespedesa y Ortiza, która spotkała się z przychylnym przyjęciem wszystkich stronnictw. Na wiadomość o kandydaturze ministra oświaty tłumy zaczęły radośnie manifestować na placach i przed gmachami publicznymi. W niektórych miejscach manifestacje przerodziły się w rozruchy. Tłum zdemolował parter rezydencji Machado. Podpalono redakcję dziennika „Demaldo de

Cuba”, przyczem zabito pięciu agentów tajnej policji. Miejsce pobytu Machado nie jest znane. Według pogłosek ukrył się on w swej rezydencji podmiejskiej, strzeżonej przez wojsko. Komunikacja z prowincją została przerwana.

Wojsko aprobowало nominację nowego tymczasowego prezydenta. Z fortecy w Hawanie dano 21 strzałów armatnich.

Wobec rozruchów, ambasador Stanów Zjedn. Welles skomunikował się z władzami wojskowymi, celem jaknajszybszego opanowania sytuacji.

Wierność Gdańska na... dwie strony

Rauschning ślubuje wierność Hitlerowi

Gdańsk, 13 sierpnia.

Z okazji wręczenia posłowi do Reichstagu Forsterowi dyplomu honorowego obywatelstwa Gdańska, odbyła się przed ratuszem gdańskim defilada, w której brały udział oddziały policji w hełmach stalowych z orkiestrami oraz umundurowane bojówki hitlerowców. W otoczeniu prezydenta Senatu, senatorów i przywódców bojówek Forster odebrał defiladę, gdzie w historycznej sali „czerwonej” odbyła się akademja, na której prezydent Senatu

zwracając się do p. Förstera, złożył uroczyste ślubowanie: — Pan będzie dla nas zawsze rzecznikiem wielkiej idei wodza Adolfa Hitlera, którego z niezłomną wiernością słuchać będziemy.

A więc „wolne” miasto Gdańsk — składa ślubowanie wierności Hitlerowi. Fakt ten zasługuje na specjalne podkreślenie, ze względu na toczące się obecnie rokowania polsko - gdańskie w Warszawie. Czyżby pan Rauschning potrafił być wierny na dwie strony?

Faszystowskie powitanie w sądach niemieckich

Berlin, 13 sierpnia.

Pruski minister sprawiedliwości Kerrl wydał zarządzenie, że w sądach niemieckich w chwili wejścia trybunału na salę, wszyscy obecni są obowiązani powstać i podnieść pra-

we ramię w górę. Trybunał ma w ten sam sposób odpowiedzieć. W chwili opuszczania sali sędziowie pozdrawiają po ałszystowsku publiczność a ta w ten sam sposób odpowiadają. Jest to operetkowe zarządzenie. Ciekawe, czy stający przed sądem, jako oskarżeni, komuniści będą musieli również oddawać trybunałowi i odbierać honory?

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Sobieskiego 11, tel. 960 do 962

Sensacyjny wynalazek kolejowy Złącza szyn kolejowych bez śrub

Polski urząd patentowy udzielił patentu p. Franciszkowi Małyszowi z Katowic na zgłoszony przez niego wynalazek „złącza szyn kolejowych bez śrub”. Według p. Małysza, wynalazek ten wyłącza śruby i powoduje zmniejszenie ilości podkładów. Poza tym ten nowy wynalazek chroni szyny na składaniach przed zbytnim obciążeniem się, wskutek czego niweluje i zmniejsza stukot kół wagonowych.

Głównym jednak celem wynalazku p. Małysza jest zabezpieczenie kolei przed częstymi zamachami, polegającymi

na złośliwym rozkręcaniu szyn. Przy użyciu wynalazku p. Małysza rozkręcanie szyn jest niemożliwe, albowiem złącze znajduje się pod szynami i zamachowcy musieliby podważać szyny wy-

soko do góry, by usunąć złącze, co połączone jest jednak z wielkimi trudnościami i wymaga specjalnych narzędzi.

Wynalazkiem p. Małysza zainteresowały się władze kolejowe.

Sport na Śląsku Dyplomy pływackie

Na pływalni w „Doline Trzech Stawów” w Katowicach, próbie umiejętności pływania dokonali: 268) Franciszek Olszyna, Katowice, 269) Bolesław Badyna, Piotrowice Śl., 270) Franciszek Drzeniecki, Piotrowice Śl., 271) Walter Stein, Heidelberg, 272) Paweł Stawowy, Katowice, 273) Roman Kasza, Wełnowier, 274) Stanisław Gopek, Katowice, 275) Józef Krystof, Katowice, 276) Stefan Świądek, 277) Irena Jaworska, Król. Huta, 278) Antoni Kielbasa, Siemianowice, 279) Jerzy Lasok, Bogucice, 280) Jen Jendrysek Nikiszowiec, 281) Józef Sidło, Murcki, 282) Józef Sroczyński, Murcki, 283) Ludwik Kozyna, Murcki, 284) Teofil Wolny, Katowice-Ligota, 285) Edward Wolny, Kat.-Ligota, 286) Jerzy Banek, Kat.-Ligota, 287) Eryk Biskup, Katowice, 288) Oskar Rosmus, Piotrowice Śl., 289) Hubert Rolnik, Mała Dąbrówka, 290) Konrad Nowak, Mała Dąbrówka.

Obecnie można ubiegać się o dyplom pływacki na wszystkich niemal pływalniach. Do przeprowadzenia próby upoważniła Komisja Sportowa instruktorów pływackich przy pływaniach publicznych. Dyplom otrzymać można zaraz po dokonaniu próby.

ZPS. KRÓL. HUTA —

SMP. „PRUMIEN” KRÓL. HUTA 0:3 (0:0)

CHORZÓW — KRESY 3:1 (1:1)

IFC. KATOWICE — POLICYJNY 4:2 (1:2)

SLOVIAN KATOWICE — „06” KATOWICE 1:3 (0:1)

KS. DAB KATOWICE —

ORKAN WARSZAWA 5:2 (3:2)

KS. BRZĘZINY ŚL. —

KS. STADJON KRÓL. HUTA 5:3 (3:0)

WYNIKI WALK ZAPASNICZYCH

są następujące:

Sztekker w 42 min. pokonał Grabowskiego. Eksmaka — Kaźmierczyk — zwyciężył w 29 min. Leskinowicz, Krauzer pokonał w 10 min. Lubuske.

Dziś walczy w ostatnim dniu turnieju:

Sztekker — Kaźmierczyk, o pierwsze miejsce. Grabowski — Leskinowicz o 3 i 4, po czym zakończenie turnieju.

Zaginiecie 13-letniego chłopca

21 czerwca br. oddał się domu rodzicielskiego, przy ul. 3 Maja 83 w Król. Hucie 13-letni Antoni Zielonka i dotychczas nie powrócił. Stroskany ojciec zaginionego z początku był przekonany, że syn jego udał się na wywczas wakacyjne do krewnych i dopiero teraz, kiedy się przekonał, że zaginiony do żadnych spokrewnionych z nim rodzin nie zawiązał zgłosił o wypadku policji z prośbą o pomoc w poszukiwaniu zaginionego. Ewentualne wieści o zaginionym należy kierować do wydziału śledczego w Król. Hucie lub do domu stroskanych rodziców. (kr)

Odpowiedzi Redakcji

— H. G. Ruda. Niestety obligacje te są dzisiaj bez wartości, bo termin ich wymiany minął.

— K. K. K. Ligota. Trzeba zapłacić zaległości o ile Kolejowa Kasa Emerytalna nie zgodzi się dobrowolnie na obniżkę czynszów. Bez ugody sprawa jest przesądzona na niekorzyść lokatorów domów.

NIEBYWAŁA OKAZJA — WIELKI WYBÓR!

Okazyjnie sprzedawamy mało używane różne meble jak: sypialnie, jadalnie, gabinety, garnitury klubowe, kuchnie i pojeńcze meble, maszyny do pisania, meble biurowe, rowery, fortepiany, aparaty radiowe, maszyny do szycia. Przy każdym kupnie zwiedzajcie nasze składy i porównajcie nasze niskie ceny! Dom Zakupów Okazyjnych, Katowice Kościuski 12, Tel. 23-58.

Wyciąć — zachować.

SPRÓBUJESZ nie pożałujesz. Cere robi piękna Krem i Mydło „Halina” N. 1 oraz usuwa pieg, wagner, żółte i czerwone plamy cena 2.50 zł.; zaś krem „Halina” N. 2 udelikatnia na zawsze, zapobiega zmarszczką oraz usuwa łakowe, cena 2.80 zł. Wyrób Mag. W. Paździńskiego, Fabr. Kosin. „Pharmachemia” Bydgoszcz, Fabr. Skład na G. Śląsk S. Borys, Katowice, Piłsudskiego 13.

Nocni goście

w cudzem mieszkaniu

Nieznani dotąd sprawcy usiłovali w ub. niedzielę włamać się do mieszkania J. Richtera przy ul. Pocztowej 4 w Król. Hucie. Gdy włamywacze byli właśnie zajęci wyważaniem drzwi, niepożądana przeszkoda w osobie tamże zamieszkałego Konrada Widucha, który właśnie wracał do domu, zmusiła ich do natychmiastowej ucieczki. Jak się dowiadujemy policja śledczą już jest na tropie „nocnych gości”.

Głupie figle prowokatora

Do aresztu powędrował w niedzielę niejaki Maksymilian Szala, zamieszkały przy ul. Bytomskiej 93 w Król. Hucie za to, że chwytając w stanie podchmielonym drogowskaz przy ul. Bytomskiej, krzyczał pełną „parą” ku wielkiemu oburzeniu przechodniów: „Das muss zu Deutschland gehoeren”, (to musi należeć do Niemiec). Sąd pouczy bezczelnego prowokatora, że pobożne jego życzenie jest niezrealizalne.

Biorun wyrządził na 100.000 zł. szkody

Dn. 12 bm. o godz. 13.15 w czasie burzy piorun uderzył w stodołę dworu Karola Holza pod Mikołowem, wskutek czego spaliły się z stodoły z tegorocznymi zbiorami, oraz remiza z maszynami rolniczymi. Szkoda wynosi około 100.000 zł.

Zakończenie Złotu młodzieży żeńskiej

w Piekarach-Szarleju

Niedziela, 13 bm. była trzecim i ostatnim dniem olbrzymiego Złotu żeńskiej młodzieży polsko-katolickiej w Piekarach, uświetnionym obecnością J. Em. Ks. Kardynała Prymasa Hłonda.

Dzień ten był pod każdym względem imponujący.

O godz. 9.30 nadjechał samochodem z Katowic J. Em. Ks. Kardynał Prymas Hłond w towarzystwie J. E. Ks. Biskupa Adamskiego i ks. kan. Matejki. Wstępującego na stopnie świątyni piekarskiej Księcia Kościoła powitał proboszcz miejscowy, ks. prałat Pucher.

Przy dźwiękach dwóch orkiestr defilowała młodzież pełna 35 minut; 120 sztandarów i drugie tyle proporców przeddefilowało przed Dostojnikami Kościoła. Liczba ogólna młodzieży żeńskiej defilującej wynosiła przeszło 8 tysięcy, gdyż pewna ilość stowarzyszeń i niektóre Związki przyjechały do Piekar dopiero w sobotę, 12 bm. wieczorem.

Uroczystą sumę pontyfikalną celebrował Ks. Prymas, a porywające kazanie

wyłosił przez rozgłośnik ks. prał. dr. Bromboszcz z Mysłowic. Kaznodzieja zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa dzisiejszych czasów i na obowiązki młodzieży katolickiej. Wychowanie dzisiejsze cechuje swoboda młodzieży.

O godz. 15-ej zebrały się druchny na boisku K. S. „Odra” w Szarleju, gdzie odbyły się piękne pokazy ludowe w wykonaniu druchien śląskich (wesele piekarskie, dożynki i t. p.); zwyczajnie śląskie, zobrazowane przez młodzież śląską, wywarły na młodzieży z innych stron polski niezatarte wrażenie.

Wieczorem, o godz. 20-ej rozpalono na hałdach szarlejskich wielkie żłoczki; blask ogni rozchodził się szeroko i daleko, wzbijał się ku niebu, jakby chciał pokazać, że tak szeroko i daleko rozejda się z młodzieżą po całej Polsce ideały światła złotowe. Bogu służy — dzielna młodzież katolicka...

Epilog awantury sylwestrowej

Napadli i rozbili policjanta

W ciągu ostatniej nocy sylwestrowej powstała w pewnej restauracji w Bielszowicach awantura. Kiedy zawieszany posterunkowy Miszkórka chciał wyłuskać trzech najgroźniejszych awanturników Ernesta i Pawła Kauczorów oraz niejakiego Wleczorka, krewka trójka rzuciła się na policjanta, powaliła go na ziemię i pobiła do nieprzytomności, poczem napastnicy skradli mu rewolwer i szablę i ukryli się w mieszkaniu Kauczorów. Kiedy do mieszkania przybył patrol policyjny, celem aresztowania sprawców,

ci zgasił światło i rozpoczęli bombardowanie policjantów krzesłami i innymi przedmiotami, raniąc przodownika policji oraz 2 policjantów. Po dokonaniu tych czynów, sprawcy zbiegli. Ernest Kauczor i Wleczorek zostali wkrótce ujęci i otrzymali już zasłużoną karę. Trzeci awanturnik Paweł Kauczor, dopiero później wpadł w sidła policji i dopiero w ub. sobotę stanął przed Sądem Okręgowym w Król. Hucie, który skazał go na łączną karę 8 mies. aresztu.

W kilku słowach

— W związku z artykułem p. t. „Niemiecka młodzież nadal prowokuje. Rozwiązać „Deutscher Frauenbund” w Bielsku proszeni jesteśmy przez zarząd tego stowarzyszenia o umieszczenie sprostowania, że nie jest prawdą, że 1 bm. na boisku sportowym w Jaworzu dzieci niemieckiej szkoły powszechnej z Bielska śpiewały prowokacyjną piosenkę „Sieg-reich wollen wir Polen schlagen”, oraz że uczeń IV kursu seminarium niemieckiego z Bielska, Gerhard Brinska, na gitarze akompaniował podczas tego śpiewu. Zarząd Stowarzyszenia pisze dalej, że dochodzenia prokuratury oczekuje w zupełnej spokojności. My także na te dochodzenia oczekujemy.

— Towarzystwo Mężów Katolickich w Miłkowie obchodziło 13 bm. uroczystość poświęcenia sztandaru. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. prałat Brandys. Licznie przybyłych gości powitał prezes p. Seweryn, zaś przemówienie okolicznościowe wygłosił p. Sławicki.

— Urządzona staraniem naszego Wydawnictwa w dniu 15 bm. wielka pielgrzymka Śląska do Częstochowy, cieszy się wielkim zainteresowaniem. Do dnia wczorajszego udział w pielgrzymce zgłosiło około 400 osób. Dzisiaj miało ostatni dzień wykupienia biletów, to też liczba pielgrzymów znacznie się powiększyła.

— 12 bm. o godz. 10-tej rano odbył się w Katowicach, przy ul. Mariackiej nr. 3 (Tel. 31-49) otwarcie Ośrodka Propagandowego L. O. P. P. Otwarcia dokonał Prezes Dykcji

Poniedz.

14

Sierpnia

1933

Dziś: Euzebiusza b.
Jutro: Wniebowz. N. M. P.
Wschód słońca: g. 4 m. 39
Zachód: g. 19 m. 29
Długość dnia: g. 14 m. 44

KINA.

Katowice: Capitol „Bezbożne dziewczę”, Casio „Włóczęga” (Prodgal), Colosseum „Vlasta Burian jako celny strzelec”, Palace „Szaleńcy”, Rialto „Węgierska miłość”, Union „Pod czarem Neapolu” i Pat i Patachon „Zaczarowany dywan”, Dąbina „Ostatnie dni Pompei” i „Samotny orzeł”.

Król. Huta: Apollo „Romans” i „Skippy” (Oberwus) Colosseum „Na paryskim dworcu” i „Czerwony ślad”.

Bielsko: Apollo „Małenka z Mont Parnasse”.

Biała: Miejskie „Przygoda przedślubna”.

RADJO:

WTOREK, 15 SIERPNIA 1933 R.

Katowice: 10.30 Transmisja Nabożeństwa z Klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku-Ligocie, 11.57 Sygnał czasu 12.10 Komunikat meteorologiczny, 12.15 Poranek muzyczny, 14.00 Koncert popularny w wykonaniu Orkiestry 73 p. p. pod dyr. por. Kanasia, 15.05 Koncert chóru żeńskiego „Gregorianum”, 16.00 Program dla dzieci, 16.30 Muzyka lekka, 16.45 Audycja Cioci Heli dla dzieci, 17.00 „Nowogródzka i Grodzka szczyzna”, 17.15 Muzyka ludowa polska, 18.00 Recital skrzypcowy Henryka Czaplńskiego, 19.00 Słuchowisko p. t.: „Rok 1863”, 19.40 „Król puszczy i król człowieka”, 20.00 Koncert, 22.05 Muzyka taneczna, 22.25 Wiadomości sportowe, 22.45—23.00 Muzyka taneczna.

Czyje dziesięć złotych?

„Szukasz szczęścia — kup „Siedem Groszy”

Dzisiaj polujemy na szczęściarza w Szopienicach. Robotnik, którego głowa otoczona jest kółkiem, od którego prowadzi strzałka, wskazująca na powiększenie tej głowy, otrzyma 10 złotych gotówką, o ile znajdzie siebie w gazecie

i zgłosi się z „Siedmiu Groszami” w ręku w administracji „Siedmiu Groszy” w Katowicach, ul. Sobieskiego nr. 11. Musi jednak znaleźć siebie w gazecie i nie ominąć szczęścia, którego czeka. Jutro polujemy dalej. Kto będzie

szczęściarzem — to los pokaże. A może Ty, lub któryś z Twoich znajomych? Przekonaj się, kupując „Siedem Groszy”. Szukajcie siebie w gazecie, a znajdziecie 10 złotych.

Niemcy kierują lufy armat na Pomorze

Tendancyjny film niemiecki na rewizję Traktatu Wersalskiego

Z Berlina donoszą:

Niemcy podjęli wzmożoną akcję propagandową w dziedzinie kulturalnej za rewizję traktatu wersalskiego. W jednym z największych kinoteatrów Berlina wyświetlano nowy film p. t. „Po tamtej stronie Wisły”, który ma wybitne tendencje propagandowe w kierunku odebrania Polsce Pomorza. Film daje przegląd dziejów Prus Wschodnich i Pomorza od najdawniejszych czasów aż do dni dzisiejszych i ma tendencyjnie wykazać, że Pomorze, t. zw. korytarz był „odwieczną ziemią germańską”, która „zrabowana” została przez Polskę. Speaker, objaśniający obrazy, powtarzał stale refren „Nach Osten wollen wir reiten”. Końcowy obraz przedstawia „lufy armat, skierowane ze wszystkich prowincji Rzeszy (na mapie) w stronę Polski. Ten ostatni obraz mówi sam za siebie. Komentarze zbyteczne. Publiczność rozentuzjasmowana tą propagandą nie szczędziła oklasków.

W pruskiej akademii umiejętności wygło-

sił prof. Brachtmann, dyrektor pruskiego archiwum państwowego, odczyt na temat przynależności Pomorza do Polski. Prelegent sta-

rał się obalić tezę polskich historyków, że w 9-tym i 10-tym wieku punkt ciężkości państwa polskiego przeniósł się na Pomorze.

Samolot hitlerowski nad Pomorzem Niemcy prowokują Polskę

Z Torunia donoszą:

Nad stacją kolejową Włocławek, pow. Sępólno ukazał się w godzinach południowych jednopłatowiec niemiecki, pomalowany na kolor czerwony. Na tylnym sterze na białym polu widniała swastyka hitlerowska i litery „S. A.”.

Samolot po minięciu granicy polskiej skierował się ku północy, okrążył stację kolejową, nad którą zniżył się do wysokości 200 m., poczem przeleciał nad zakładem Diakonisek. Stąd podejrzany samolot odleciał w kierunku Niemiec.

Ukazanie się tego samolotu nie jest pierwszym wypadkiem niedozwolonych raidów niemieckich nad terytorium polskim. Fakty takie kilkakrotnie już notowano zarówno na Pomorzu, jak i na Śląsku. Są one niewątpliwie przejawem planowej działalności hitlerowskich organizacji nadgranicznych i mają na celu niepokoienie spokojnej ludności polskiej.

Min. Spraw Zagranicznych powinno w jak najostrzejszy sposób zaprotestować przeciwko tym prowokacjom hitlerowskim.

Na tropie sprawców wysadzenia Pomnika Powstańców w Wielkich Hajdukach

W toku dochodzeń w sprawie wysadzenia w powietrze pomnika Nieznanego Powstańcy-Hallerczyka w Wlk. Hajdukach, przytrzyma-
no w Lipinach pewnego osobnika, silnie podejrzanego o współudział w zbrodni. Ze względu na dobro śledztwa nazwisko przytrzymanego utrzymywane jest w tajemnicy.

Fiasko niedzielnym manifestacji w Dublinie

Z Dublinu donoszą:

Zapowiedziane na niedzielę przez irlandzkich faszystów wielkie uroczystości w związku z rocznicą śmierci 3 bohaterów wyzwolenia Irlandji, nie udały się.

Stolica Irlandji poczyniła starania, by wszelkie demonstracje faszystów stłumić w zarodku. Garnizon oraz policja zostały wzmocnione.

Na ulicach krążyły auta pancerne, by nie dopuścić do zbierania się demonstrantów. Jedynie miejsce pod pomnikiem 3 bohaterów było obstawione przez policję, reszta gmachów i urzędów nie była pilnowana. W ciągu południa i godzin wieczornych, spokój nigdzie nie został zakłócony.

Kupujcie u chrześcijan

BIELSKO i jego ZAMEK

IV

Od rodziny Sumnegków, którzy do brze się zasłużyli dla miasta, w r. 1728 nabył dobra bielskie hr. Henryk Wilhelm Solms, który w r. 1746 odsprzedał je hr. Henrykowi Haugwitzowi, ten zaś w r. 1752 polskiemu hrabiemu Aleksandrowi Sułkowskiemu, wówczas generałowi i ministrowi elektora saskiego i późniejszego króla polskiego Augusta Mocnego, za cenę 630.600 guldenów. Cesarz austriacki ze względów politycznych wyniósł Sułkowskiego do godności księcia, wskutek czego również „państwo bielskie” stało się księstwem. W dwa lata później cesarzowa Maria Teresa wyniosła księstwo do rzędu „wielkich księstw” (Herzogtum), nadając właścicielom państwa, księżom Sułkowskim równocześnie prawa następstwa w primogeniturze z wszelkimi przywilejami, przysługującymi innemu księżom śląskim.

Ks. Aleksander zmarł w r. 1762 i pozostawił czterech synów, z których najstar-

szy August Kazimierz objął rządy księstwa. Zmarł w r. 1786, a ponieważ nie miał potomka, przeszło księstwo na młodszego jego brata Aleksandra, generała w służbie cesarskiej, lecz i ten zmarł bezdzietnie jeszcze w r. 1736 i w r. 1787 księstwo otrzymał trzeci brat, Franciszek, który jednak w przeciwieństwie do starszych, nader oszczędnych braci okazał się marnotrawcą, i choć wprowadził z gruntu odnowił i powiększył zamek, sprzedał więcej niż 20 dużych folwarków, kilka wielkich stawów rybnych, liczne pastwiska i t. d. i w r. 1792 wyjechał za granicę.

Po nim objął państwo syn jego Aleksander, a gdy ten zmarł w r. 1811, drugi syn Jan, który zmarł w r. 1835, pozostawiając małoletniego syna Ludwika Jana Nepomucena, w linieniu którego rządziła początkowo matka jego Ludwika Sułkowska z domu hr. Laryszówna (zamordowana w r. 1848 na zamku Słupnie

— Polski minister Skarbu opracował rozporządzenie w sprawie ulg zaległości podatkowych W wykonaniu uchwał powziętych na Radzie Ministrów w połowie lipca, ukazanie się tych zarządzeń nastąpi z początkiem września.

— OO. Paulini z Częstochowy komunikują, że uroczystości ku uczczeniu świątobliwej Królowej Jadwigi, zapowiedziane początkowo na dzień 17 września br. odbędą się dopiero 24 września br. Weźmie w nich udział również Prymas Węgier.

— Na zjazd lekarzy słowiańskich, który odbędzie się w Poznaniu równocześnie z otwarciem wystawy higieny dnia 10 i 11 września zapowiadany jest przyjazd oficjalnej delegacji rządu czechosłowackiego, z ministrem zdrowia na czele.

— Polski Syndykat Emigracyjny przygotowuje najbliższy transport osadników polskich na kolonję Agua Branca (Orzeł Biały) w stanie Espírito Santo w Brazylii, który wyruszy z Warszawy w dniu 18 września br.

— We wsi Bieliny (pow. Opatowski) pożar strawił 38 zagrod gospodarskich. Straty wynoszą 100.000 zł. Pożar powstał od iskrzy z lokomobili. W czasie pożaru spalił się 3-letni chłopczyk.

— W Brynicach cerkiewnych (Małop. wsch.) w zagrodzie wybuchł pożar, który przerzucił się na gęsto zabudowaną wieś. Spłonęło 40 budynków wraz z inwentarzem żywym i martwym. Szkody wynoszą około 80.000 zł.

— Warszawskie pisma rozpisyują się o tajemniczym zaginięciu tancerki kabaretowej Lody Halama, żony hr. Dembińskiego. Szuka jej skutecznie mąż, z którym nie żyje i policja. Nie jest wykluczone, że jest to na amerykańską modę pojęta reklama.

— Profesor uniwersytetu malsborskiego Seidel popełnił samobójstwo w swym prywatnym mieszkaniu.

— Duński dziennik „Politiken” donosi, iż zarząd Targów Lipskich ogłosił, iż na czas tych Targów zawieszają się t. zw. „aryjski paragraf”. A zatem Żydzi, zarówno niemieccy, jak i obcokrajowi mogą wystawiać eksponaty, zwiędzać wystawę, zawierać transakcje i t. d.

— Trocki wyznał, iż dotychczas nie próbował nawiązać kontaktu z Litwinami, lub którymkolwiek z agentów rządu sowieckiego. Informacje na ten temat w prasie, Trocki kwalifikuje jako fałszywe.

— W Medjolanie odbyła się uroczystość złożenia ślubów zakonnych oficera armii włoskiej dra Apuzzo, który wstąpił do klasztoru Karmelitów.

— Według ostatniego sprawozdania z francuskiego rynku pracy, w okresie tygodniowym wyjechało z Francji ogółem 652 robotników cudzoziemskich, w tem 261 robotników polskich — 76 mężczyzn i 185 kobiet.

— Na linii Airlin — Hallun — Klang bandyci napadli na pociąg osobowy i steroryzowali służbę, obrabowali wszystkich podróżnych. 24-ch kucpów chińskich oraz kilku bogatszych cudzoziemców uprowadzili bandyci z sobą, jako zakładników.

pod Mysłowicami i wuj baron Larysz Osieku.

Starożytna kapliczka w Bielsku

Ks. Ludwik zmarł w r. 1879, pozostawiając jedynego syna Józefa Marię Ludwika z którym wygasła dynastia Sułkowskich bielskich.

K o n i e c .

201)

STRESZCZENIE POCZATKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz hrabia Klimczok z Bielska pozbawiony majątku i nazwiska przez oszusta Lubara uciekł w góry z postanowieniem, że będzie tępił złych, a bronił pokrzywdzonych. Klimczok dobrał sobie towarzyszy i utworzył z nimi bandę rozbojniczą, która swoją siedzibę miała w pobliżu malowniczej doliny Bystrej. W jakiś czas później księżniczka Klementyna Sułkowska zasiadła na ławie oskarżonych, podejrzana o usiłowane morderstwo swego męża, Lubara. W czasie rozprawy zjawia się w sądzie Bertrand Bordenave, który oświadcza, że zamierzonego mordu dokonała Hortensja, jego żona, a obecna maćocha ks. Klementyny i żona starego księcia Sułkowskiego. Na to oskarżenie odpowiada książę Sułkowski.

Nawet przewodniczący spochmurniał.

— Mości książę, — powiedział, — wierzę, że słuszne oburzenie wcisnęło panu do ust te słowa! Znajdujemy się jednak w sądzie, gdzie nie panuje siła pięści, tylko sprawiedliwość. Sądźmy także, nie zważając na osobę, tylko na obowiązek i sumienie.

Wśród publiczności odzywały się głosy potakujące, tak, że przewodniczący znowu musiał zagrozić opróżnieniem sali, zanim się nieco uspokoiło.

Książę Sułkowski zrobił pogardliwą minę.

— Dziękuję za naukę, panie przewodniczący, — powiedział dumnie, — chociaż jej prawie wcale nie potrzeba. Nie mam zamiaru zhyć pana czczeni słowami, tylko chciałbym odeprzeć oskarżenie tego nędznika, lub wariata, za jakiego go uważam. Chodzi tu o oskarżenie oszusta, lub wariata, o nic więcej! Jest rzeczą niesłychaną, że mnie, posiwiątego w zaszczytach arystokratę, potępia się na mocy zeznania obcego przybłedy! Kto to jest bowiem ten Bertrand Bordenave, o którego istnieniu przed kilku minutami nikt jeszcze nie wiedział? Albo może kto z obecnych dałby nam pod tym względem jakie wyjaśnienie?

Książę spoglądał wyzywająco dookoła. W sali wciąż panowała cisza niezmacona.

— Książę ma rację, — myśleli sobie ludzie, — ten Bordenave zupełnie jest nieznan, i nie trzeba mu było wierzyć, nie usłyszawszy odpowiedzi księcia.

Książę Sułkowski z zadowoleniem spostrzegł wrażenie, jakie swojemi słowami wywarł na słuchaczy.

— Panowie milczycie? — mówił dalej z ironją. — A więc dobrze, w takim razie ja panom wyjaśnię, ja panom powiem, kto to ten Bertrand Bordenave, bo znam go dobrze! W każdym razie znam go lepiej, jak panowie. Opowieści jego nie są zmyślone, nie są wyssane z palca. Już przed kilku dniami był on u mnie i ofiarował się z niemi, aby z ich pomocą wymusić na mnie... pieniądze!

Znowu odezwały się wśród publiczności szepty i pomruki. Tym razem skierowały się one nie przeciwko księciu, tylko przeciw Bordenave. Również sędziowie spoglądali na siebie znacząco, jak gdyby chcieli powiedzieć:

— To rzecz całkiem zrozumiała! To naprzód już przewidzieliśmy.

— A więc, jak już powiedziałem, — mówił książę Sułkowski dalej z wzrastającym zadowoleniem, — ten Bertrand Bordenave jest najgorszego gatunku wyzyskiwaczem, jeżeli nie jest wariatem. Serce mi się kraje,

gdy pomyślę o cierpieniach, na jakie w tej chwili narażona jest moja żona, najzaczniejsza kobieta. Ten zacny pan Bordenave przystąpił do dzieła z iście djabełskim wyrachowaniem. Wie on, że przeszłość mojej żony otoczona jest ścisłą tajemnicą. Tę okoliczność wyzyskuje ten nikczemnik w haniebny sposób. Powiedział on sobie zupełnie słusznie, że choćby nie uwierzono jego słowom, ja uląkłbym się publicznego skandalu, a chcąc tego uniknąć, dam mu każdą sumę, jakiejby tylko zażądał. Lecz omylił się ten zacny pan Bordenave! Sumienie mojej żony jest tak samo czyste, jak i moje. Dlatego też pomimo gróźb wyrzuciłem go za drzwi. Prawda, że byłbym niesłychanie szczęśliwym, gdybym nigdy nie potrzebował odchyłać rąbka z przeszłości mojej żony. Powaga chwili zmusza mnie jednak do tego. Tego kroku wcale obawiać się nie potrzebuje, tem mniej, że zacna moja żona nie-

dza, a nadzieja uzyskania pomocy od rodziców zawodziła, rozpróżniony i upadły mąż miał w haniebny sposób znęcać się nad żoną i zmuszać ją do niemoralnego życia, aby mógł żywić się za pieniądze, zdobyte hańbą żony. Takie żądanie miała Hortensja oczywiście z oburzeniem odrzucić. Wtedy miał Bordenave chwycić się ostatniego, rozpaczliwego środka.

Chcąc koniecznie dojść do pieniędzy, miał Bordenave powziąć zamiar zamordowania gospodarza domu Coupeau. Do osiągnięcia tego celu miał, podług opowiadania księcia, Bordenave chwycić się iście djabełskiego środka. Miał on swoją młodą żonę, do której się Coupeau już oddawna, zalecał, pozornie zaprzedać temu staremu grzesznikowi. Miał więc Bordenave napisać list do Jana Coupeau, że Hortensja będzie w swoim mieszkaniu na niego czekała. Coupeau miał więc rzeczywiście stawić się na wezwanie, lecz

nie polecił książę Reutlingen, markiza luksemburska i wice-hrabia Parmeville. Lecz nawet i te środki ostrożności okazały się niedostateczne, czego dowodzi obecność wyzyskiwacza w tem miejscu. Nie wiedzieć w jaki sposób dowiedział się o schronieniu, jakie poażowania godna kobieta znalazła w moim domu. Dosyć, że zjawił się niespodziewanie. Skorzystał on z dnia następnego po moim ślubie i chciał ze mnie wymusić pieniądze. Powiedziałem już panom, że wyrzuciłem go za drzwi. A na zemstę jego patrzył panowie własnymi oczyma. Zemścił on się w ten sposób, że stanął tu przed kratkami sądowymi z oskarżeniem mojej żony o usiłowane morderstwo, którego, — ze zranionem sercem muszę to wyznać — podług mojego przekonania i podług zeznania mego zięcia, dopuściła się moja córka.

Jestem przekonany, że panowie z należytą pogardą pominiecie głupie gadanie, którego ten nędznik nie mógł poprzeć żadnym dowodem. Mam nadzieję że panowie nie będziecie również zważali na śmieszne oszczerstwo, żebym ja... książę Sułkowski... miał tego człowieka zwać w nocy do parku, aby go zamordować. Myślę, że kto robi tak ciężkie zarzuty, powinien mieć i dowody. Pan Bóg wiecież raczej, przy jakiej bijatyce ten zacny pan Bordenave otrzymał cios ciężkim narzędziem! Dziwną wydaje się w każdym razie, żeby żaden człowiek, nikt ze służby nie miał zauważyć takiej strasznej zbrodni. Czyż zresztą nie musi każdemu podpaść dziwaczny sposób, w jaki pan Bordenave podług swego opowiadania wyjął głowę z petli i przez to uratował się od śmierci przez uduszenie? Gdybym był rzeczywiście niecnym, wyrafinowanym zbrojcem, jakim mnie świadek przedstawia, czy sądzicie, szanowni panowie sędziowie i przysięgli, że byłbym tak niegrzecznie wziął się do dzieła.

— Nie, panie Bordenave, — przy tych słowach zwrócił się książę wprost do Bertranda, którego oczy błyszczały złowrogo — z takimi bajkami możesz udać się do głupców i dzieci, ale nie do poważnych ludzi, jakimi są panowie sędziowie i przysięgli, którzy panu nie uwierzą. Jeden tylko skutek osiągnąłeś, panie Bordenave... zemste! Udało ci się w sercu tej szlachetnej i nieszczęśliwej kobiety — przy tych słowach książę wskazał z patosem na Hortensję, która przyłożyła do oczu chusteczkę i łkała — rozerwać dawną ranę i szarpać w obliczu publiczności. Dałeś pan ludziom nikczemnym i nieżyczliwym sposobność potępienia przeszłości mojej nieszczęśliwej małżonki. Szlachetne nazwisko, jakie noszę, zanurzyłeś w błocie i podeptałeś nogami. To wszystko, panie Bordenave, udało ci się bezkarnie. Ale są jeszcze, dzięki Bogu, ludzie nieuprzedzeni i szlachetni, którzy cię potępią, a moją żonę nie pogardzą tylko znajdują dla niej współczucie! W ich oczach obraz szlachetnej męczennicy pozyska jeszcze większe uznanie. Sympatje wszystkich uczciwych ludzi będą po stronie księżnej Hortensji Sułkowskiej! A o te sympatje szlachetnych, nieuprzedzonych i uczciwych ludzi tylko chodzi!

Przy tych słowach, wygłoszonych z patosem, wskazał książę ręką na sędziów, przysięgłych i na publiczność, jak gdyby oni wszyscy byli „ludźmi szlachetnymi, nieuprzedzonymi i uczciwymi“, o których właśnie mówił.

ciąg dalszy nastąpi.

— Precz z nim! Na szubienicę z nim!

tylko na to pozwoliła, lecz nawet prosiła mnie o to!

Niech więc cały świat się dowie, że księżna Hortensja Sułkowska jest nieszczęśliwą istotą, która dziś jeszcze po wielu latach cierpieć musi wskutek nikczemności, których się kiedyś wobec niej dopuścił ten nędznik, który dziś występuje w roli oskarżyciela. Księżna Hortensja Sułkowska była bowiem rzeczywiście kiedyś żoną tego człowieka!

To wyznanie zrobiło ogromne wrażenie. Spodziewano się jeszcze większej sensacji. Tyle już naszeptano sobie o przeszłości księżnej. Spodziewano się więc na sali, że wyjdą jeszcze na jaw podobne szczegóły, jakie już podał Bertrand Bordenave. I nie zawiedziono się.

Tylko książę łął, jak najęty. Do namysłu miał przecie dosyć czasu. Nietrudne miał zresztą zadanie. Potrzebował tylko rzeczywiste zdarzenia przedstawić w innym świetle. Podług opowiadania więc księcia była Hortensja córką zamożnego urzędnika republiki francuskiej, która pokochała niegodnego człowieka, właśnie tego Bordenave, który miał być jej nauczycielem, a który, nadużywając swego stanowiska, umiał swoją uczennicę otumaniać. Przeciwno woli rodziców miała Hortensja wyjść za Bordenave. Lecz niedługo potem miały jej się otworzyć oczy na prawdziwą wartość męża. Rodzice mieli swej wydziedziczonej córce odmówić wszelkiego posagu. Gdy więc do domu młodej pary zakradła się nę-

zaraz potem miał się zjawić Bordenave, który urządził scenę zazdrości i w sprzeczce zamordował rzekomego rywala.

— Jeżeli mi nie wierzycie, panowie sędziowie i przysięgli, — wołał książę z tryumfem — to możecie w Paryżu zasięgnąć dowodów. Tego jednak mojem zdaniem nie potrzeba, ponieważ pan Bordenave w ciągu swojego zeznania sam się przyznał, że został sądownie skazany za zamordowanie Coupeau. Skłamał on tylko twierdząc, że karę przyjął na siebie ze wspaniałomyślności.

W ten sposób książę Sułkowski łął dalej. Opowiadał on, jak ciężko pracować musiała nieszczęśliwa kobieta, chcąc po skazaniu męża i po uzyskaniu rozwodu wyżywić się uczciwie. Bo rodzice jej wtedy tem mniej chcieli wiedzieć o dziecku, które się okryło hańbą. Lecz znaleźli się ludzie szlachetni, którzy się nią zaopiekowali. Osoby z wyższych sfer miały zlitować nad opuszczoną i nawet wtedy jeszcze jej pomagać, gdy Bordenave po swym ulaskawieniu zaczął jej się wygrażać, ponieważ nie chciała przyjąć go do siebie i żywić.

— Szanowni panowie sędziowie i przysięgli, — zaręczał książę — te wysoko postawione osoby poleciły mi tę nieszczęśliwą i prześladowaną młodą kobietę. Nigdy nie byłbym przyjął do swojego domu pani Dubelle, — takie nazwisko przyjęła Marion Bordenave, chcąc uniknąć prześladowania ze strony swego męża — gdyby mi jej

SPORT i KULTURA FIZYCZNA

Tryumf polskich zawodniczek w Brukseli Walasiewiczówna i Wajsówna podbiły serca Belgów

Na wielkim stadionie brukselskim odbyły się w ub. niedzielę wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne kobiet, przyczem atrakcję zawodów miał stanowić sensacyjny pojedynek sprinterski najszybszej kobiety świata, Polki Walasiewiczówny z Holenderką — Schurmann (drugiej najlepszej obecnie na świecie).

Walasiewiczówna zwyciężyła 10-dniową podróżą morską z Nowego Jorku do Kopenhagi, a następnie samolotem do Brukseli, nie znajdując się w zwykłej formie.

Mimo to zdołała godnie bronić barw Polski, aczkolwiek przegrała oba pojedynki do Holenderki, lecz uzyskała w obu sprintach równe czasy jak zwyciężczyni, przegrała zaledwie o 0,01.

Nie zawiodła również Jadzia Wajsówna, która we wszystkich prawie konkurencjach zdobyła pierwsze miejsca.

Obu Polkom zgłoszono serdeczne owaacje i zaproszone zostały na dalsze starty do Amsterdamu i Anglii.

Wyniki zawodów są następujące: 100 mtr. 1) Schurmann (Hol.) 2) Walasiewiczówna (Polska). Obie zawodniczki uzyskały czas 11,9 sek., równający się rekordowi światowemu. 3) Aalten (Hol.) 12,2, 4) Hickok (Anglia). 200 mtr.: 1) Schurmann (Hol.), 2) Walasiewiczówna (Polska). Obie zawodniczki uzyskały czas 24,5 min. 3) Hickok (Anglia). 800 mtr.: 1) Walasiewiczówna (Polska) 2:26, 2)

Christman (Anglia) 2:26,4 min. Polka odniosła zwycięstwo dopiero na finiszu. Skok w dal: 1) Walasiewiczówna 5,50 mtr. 2) Hickok (Anglia) 5,25 mtr. Dysk: 1) Wajsówna (Polska)

42,90 mtr. 2) Peltz (Holandia) 34,95 mtr. Kula: 1) Wajsówna (Polska) 11:46 mtr. 2) Decok (Holandia) 10,19 mtr. Oszczep: 1) Decok 32,16 mtr 2) Wajsówna (Polska) 30,35 mtr.

Bokserzy węgierscy w Polsce

W październiku br. bawić będą w Polsce bokserzy znanego klubu węgierskiego Nemzeti S. C. Budapeszt, którzy rozegrają z naszymi pięściarzami dwa spotkania: w Warszawie ze Skodą 29 października, w Łodzi z Union-Touring — nazajutrz.

Sensacyjna porażka Pogoni lwowskiej w W. Hajdukach Ruch — Pogoń Lwów 5:1 (4:0)

Rozegrany w niedzielę na boisku w Wielk. Hajdukach mecz ligowy w grupie I-szej, w obecności około 5.000 widzów, zakończył się niespodziewaną porażką drużyny Pogoni, ogólnie bowiem przypuszczano, że po naogół słabym starcie Ruchu z ŁKS. w ub. niedzielę, Pogoń zdoła przerwać pasmo zwycięstw Ruchu na jego boisku.

Spotkanie to wywarło niezwykle zainteresowanie. Niestety trzeba przyznać, że mimo zwycięstwa drużyny Ruchu, ogólne wrażenie meczu było takie, jakby właśnie Pogoń pokonała Ruch.

Ślązacy bowiem poza kilkoma minutami pierwszej połowy gry, nie zasłużyli sobie na tak wysokie zwycięstwo. Pogoń bynajmniej nie była tak słabym przeciwnikiem i tylko nadzwyczajnemu szczęściu przypisać należy, że Ruch zdołał znów zdobyć dwa cenne punkty.

Pogoń przyjechała w swoim najlepszym składzie, który był następujący: Albański, Beraza, Kuchar, Honin, Deutschman, Wasiewicz, Matias I i II, Zimmer, Nachaczewski i Niechciol.

Najlepiej u Pogoni spisała się linia obrony, a przede wszystkim Wacek Ku-

char, który potrafił sobie w drugiej połowie znaleźć należyty respekt moralny przed groźnymi napastnikami Ruchu, jak Giemsa, Peterkiem i Urbanem. Fatalnie grała linia napadu, pozbawiona zupełnie kierownictwa. Matias — reprezentant Polski — słaby, Niechciol spowodował zupełnie niepotrzebnie incydent w końcu meczu, bowiem wskutek ogólnego podenerwowania Nachaczewski popełnił błąd, a ostatni znieważył go, tak, że sędzia zmuszony był wystawić B. Wogóle Niechciol przez cały czas meczu połował na Dziwisza.

Ruch zademonstrował grę o dwu zupełnie odrębnych taktykach. Kiedy początkowo miało się wrażenie, że Pogoń wyjdzie z Hajduk bez tuzina bramek, to w drugiej połowie wykazała tak słabą formę, że ogólny efekt meczu i jego gry jest dla niego raczej ujemny. Taktyka Ruchu w drugiej połowie nie mogła nikogo zadowolić. Nie było to spożywanie na „laurach“, jak to się ogólnie mówi. Nic się raczej nie udawało R. Jego defensywa w drugiej połowie mogła go nawet pozbawić zwycięstwa. Był to kardynalny błąd linii pomocy i na-

padu. Peterek stanowczo zamało obsługuwał skrzydła, przyczem Wodarz i Urban byli jeszcze najlepszymi graczami u Ruchu. Peterek naprawdę rusza się teraz więcej na boisku, brak mu jeszcze ciągłego startu do piłki i siły przebojowej. Obaj łącznicy Giemsa i Gwóźdź w zupełności spełnili swe zadanie. Linia pomocy Ruchu naogół grała ofiarnie, lecz więcej defensywnie, tak, że ogólny charakter gry stał na niezbyt wysokim poziomie. Linia obrony również popełniała te same błędy, co pomoc. Kurek w bramce — bez zarzutu.

Sędzia p. Gruszka w zupełności spełnił swe trudne zadanie.

Grę rozpoczyna Pogoń, mając za sprzymierzeńca silny wiatr. Nie potrafi jednak wykorzystać tego atutu, tak, że Ruch szybko opanowuje grę. Sytuacja pod bramkami zmieniają się szybko, przyczem w większym niebezpieczeństwie znajduje się bramka Pogoni, gdzie Albański miejscami broni brawurowo. Silne tempo, nadane grze przez graczy Ruchu, wyczerpuje gości. Katastrofa następuje już w 20 min., kiedy Wodarz, oddając piłkę plekną centra Gwóźdźowi, zdobywa dla Ruchu prowadzenie. Znowu Ruch znajduje się w natarciu, a świetnie dysponowany Giemsa podwyższa wynik na 2:0. Widać teraz, że szeregi Pogoni coraz bardziej się załamują przed atakami Ruchu. W 35 min. Peterek strzela trzecią bramkę, a wynik przed przerwą uzyskuje Giemsa krótkim strzałem.

Po przerwie wszystko zmienia się i interesujący dotychczas mecz staje się nieciekawym. Gra toczy się ospale. Ruch nie inicjuje żadnych wypadów, aż dopiero w 10 min. Gwóźdź z centry Urbana zdobywa 5-tą bramkę. Na tem jednak koniec i odtąd grę w zupełności opanowuje Pogoń. Ataki jej są teraz coraz groźniejsze i właśnie Nachaczewski zdobywa honorowy goal.

Pod koniec meczu, gra jest ciągle przerywana wobec ustawicznych faułów.

Mistrzostwa Łyżwiarstwa Świat i Europy

Międzynarodowa Unja Łyżwiarska uchwaliła w tych dniach, że najbliższe mistrzostwa Europy w jeździe figurowej na lodzie pań i parami odbędą się w Pradze w dniach 27—28 stycznia 1924 roku.

Mistrzostwa Europy w jeździe figurowej panów odbędą się w Insbruku 20 i 21 stycznia 1934 r. a mistrzostwa w jeździe szybkiej — 4 lutego w Hamaru (Norwegia).

Mistrzostwa świata w jeździe figurowej pań — w Oslo 10 i 18 lutego, w konkurencji panów — w Sztokholmie 17 i 18 lutego, w konkurencji parami — w Helsingforsie 24 lutego.

W kilku wierszach

Ferenc Varosi (Budapeszt) odwołał przyjazd swej drużyny piłkarskiej do Polski.

Szamota startował niedawno w Kopenhagie, przegrywając w debiucie z Faik Hansenem, a obecnie bierze udział w mistrzostwach świata w Paryżu.

Kozmianowa i Ripper wezmą udział w wielkim wyścigu samochodowym „Masarykowsy Okruh“, który odbędzie się 17. IX. w Brnie.

Na otwarcie sezonu bokserkiego rozegrany zostanie w Łodzi 10. IX. mecz bokserki IKP — Skoda. W końcu października odbędą się dwa spotkania z Polską znaną drużyną węgierską, Nemzeti.

Z boisk piłkarskich

KS. LIGOCIANKA — KS. NAPRZÓD KATOWICE 6:1 (4:1)

Pięknym sukcesem może poszczycić się Ligocianka, która pokonała w niedzielę groźny i twardy zespół A. klasy Katowic. Gra przez cały czas pod lekką przewagą zwycięzców, u których wyróżnił się świetnie dysponowany napad. Niemniej wyróżniła się linia pomocy, która potrafiła zaszachować przez cały czas gry, wszelkie podążnięcia gości.

KORONA — WARTA IB 4:3 (2:1)

UNJA — POLICYJNY 4:2

W spotkaniu o puchar podokręgu, rezerwa Unji pokonała rezerwę Policyjnego w stosunku 4:2.

KS. „22“ MAŁA DĄBRÓWKA — KS. PONIA-TOWSKI GODULA 4:2 (4:0)

Zawody premijowe zakończyły się po bardzo ciekawej grze zasłużonym zwycięstwem drużyny z Małej Dąbrówki. U gości wyróżnił się bramkarz oraz obrona.

KS. ORKAN WIELK. DĄBRÓWKA — KS. SPARTA WIELK. PIEKARY 5:3 (3:1)

Start zupełnie odmłodzonej drużyny Orkanu uważać należy za udany. Orkan bowiem obecnie znajduje się w świetnej kondycji, czego dowodem, że pokonał w niedzielę w zawodach premijowych tak silnego przeciwnika, za jakiego uchodził zespół Sparty.

Gra przez cały czas interesująca, przy nie-słabym tempie. Zwycięstwo Orkanu zasłużone.

KS. BLYSKAWICA KOPALNIA EMMA — POCZTOWE PW. KATOWICE 0:1 (0:0)

Występ pocztarzy w powiecie Rybnickim uważać należy za udany. Zwycięstwo przypadło im w udziale po twardej i ofiarnej grze. Blyskawica bowiem okazała się równorzędnym przeciwnikiem a przy większym szczęściu wynik mógł brzmieć i odwrotnie.

W obu zespołach wyróżnili się bramkarze i obrona.

LEGJA WARSZAWA — WISŁA KRAKÓW 2:3 (2:2)

PODGÓRZE — CZARNI 1:0 (1:0)

„Naprzód“ Lipiny gromi „Olszę“ krakowska 5:1 (3:0)

Startu drużyny śląskiej oczekiwano w Krakowie z wielkim napięciem, albowiem po niespodziewanym zwycięstwie Olszy nad Unją przed tygodniem przebiekano w kołach krakowskich o możliwości wygrania spotkania. Naprzód jednak wiedząc o ważności spotkania, od początku gry narzucił przeciwnikowi swoją taktykę, odnosząc zasłużone zwycięstwo.

Debiut Naprzodu w Krakowie uważać należy ogólnie za udany, gdyż poza kilkoma słabymi punktami, ślązacy grali bez zarzutu. Wyróżniła się tym razem szczególnie linia napadu oraz obrona.

Widząc, że mała zmiana w składzie N. wyszła mu tylko na dobre, mamy nadzieję, że w dalszych rozgrywkach odegra on jeszcze poważniejszą rolę, tembardziej, że obecnie wszystkie spotkania rozegra na swoim boisku.

Bramki w Krakowie zdobyli: Nastula 4 i Szczepan 1. Dla miejscowych Michałak 1.

LEGJA — TURYSI ŁÓDŹ 6:2 (1:2)

Zawody te odbywały się o wejście do Ligi państwowej. Mecz ten był bardzo ciekawy. Na boisku Legji zjawili się kilka tysięcy widzów. Do przerwy górą drużyna łódz-

ka, która jednak po przerwie padła ofiarą własnego tempa. Legja w końcowej fazie gry była bardzo dobrą i na zwycięstwo w zupełności zasłużyła.

Bramki dla Legji zdobyli Gestler 2, Berenstein 2 i Mazgaj 2. Sędziował b. dobrze p. Foerster.

Wilno: WKS — 4 DYON BRZEŚĆ 3:2 (2:0)

Bydgoszcz: POLONIA — POLONIA WARSZAWA 1:1 (1:0)

Wiecej z gry miała drużyna miejscowych, która przestrzeliła nawet dwa karne.

Równo: HASMONEA RÓWNO — POLONIA PRZEMYŚL 2:2 (1:1)

Punktacja w poszczególnych grupach po wczorajszych rozgrywkach jest następująca: I szta: Polonia 5 pkt., Legja 4, Polonia Bydgoszcz 2, Turysci 1.

II-ga: Naprzód Lipiny 3, Olsza 2, Unja Sosnowiec 1.

III-cia: Polonia Przemyśl 5, Hasmonia 5.

IV-ta: WKS Wilno 6, 67 pp. 2, 4 Dyon 0 pkt.

Pierwszy dzień mistrzostw pływackich Polski w Krakowie Nowy rekord Polski sztafety EKS 4x200 mtr.

Na pływalni w parku miejskim rozpoczęły się w niedzielę pierwsze boje w tegorocznych mistrzostwach pływackich Polski. Na starcie stanęli wszyscy, tak panie jak i panowie, którzy w pływackim polskim mają coś do powiedzenia. Po dłuższej abstynencji udział w mistrzostwach wzięli również pływacy Lwowa, którzy obok Poznania, Śląska i Warszawy z powodzeniem walczyli o pierwszeństwo.

Wyniki pierwszego dnia uważać należy naogół za dobre, przyczem poprawiono tylko jeden rekord Polski, a to przez sztafetę E. K. S. katowickiego 4x200 mtr.

W skokach z trampoliny dla pań dominowała znowu Klauzówna z Siemianowice, która swoją najsilniejszą konkurentkę Kowalewską z Warszawy pobili już w skokach próbnych.

Śląscy pływacy naogół utrzymują swój stan posiadania i obok EKS. poszczycić się może również Siemianowice szeregiem sukcesów, szczególnie u pań.

Wyniki pierwszego dnia mistrzostw są następujące:

400 mtr. dow. panów: 1) Kot (Lwów) 6:07,2 min. 2) Meglicz (Kraków) 6:13 min. 3) Lescki (Poznań) 6:13,7 min. 200 mtr. dow. panów: 1) Bocheński (Warszawa) 2:27,5 min. 2) Karliczek (Śląsk) 2:30 min. 3) Ruppert (Kraków) 2:35, 4) Karliczek II (Śląsk) 2:37 min.

100 mtr. pań I klasa: 1) Wandelówna (Biel-sko) 1:45 min. 2) Wala (Giszowice) 1:46,5 min. O mistrzostwo Polski: 1) Fritzwina (Giszowice) 1:38,6 min. 2) Gwóźdźówna (Siemianowice) 1:39,2. 3) Ficówna (Giszowice) 1:40,4 min.

100 mtr. klas. panów: 1) Stanek (Unja Poznań) 1:31,1. 2) Sulik (Lwów) 1:31,3. 2) Powolski (Poznań) 1:31,3 min.

200 mtr. klas. panów: 1) Polak (Bielsko) 3:05 min. 2) Szrejban (Warszawa) 3:06,6 min. 3) Kosiński, 4) Boguth (Katowice).

100 mtr. pań dowolny: 1) Kratochwilówna (Warszawa) 1:21,8 min. 2) Arndtówna (Sie-

mianowice) 1:27,1. 3) Szczerbówna (Warszawa) 1:29 min. 100 mtr. dow. panów: 1) Bocheński (Warszawa) 1:02,8. 2) Karliczek (Śl.) 1:04 3) Szrejban II (Warszawa) 1:06,8. 4) Szwanowski. 5) Matysiak, 6) Rother. Sztafeta 3x100 pań zmien.: 1) AZS. 5:58 min. 3x100 mtr. zmien. panów: 1) Pogoń Lwów 4:12, 2) Unja Poznań 4:20, 3) Unja II Poznań, 4) BBSV Bielsko, 5) Hakoah. 3x100 mtr. pań: 1) Siemianowice 4:57,7 min. 2) AZS. 5:05,8. 3) Legia 5:13,2. 4) Hakoah, 5) Legia II. 6) Giszowice, 7) Cracovia. 4x200 mtr.: 1) EKS. Katowice 10:42,02 min. Rekord Polski w składzie: Rother, Binas, bracia Karliczkowie, 2) AZS. 11:04 3) Cracovia 11:17,8. 4) EKS II 11:23.

Po pierwszym dniu mistrzostw prowadzi w ogólnej punktacji AZS. Warszawa 78 pkt. Siemianowice 61, EKS. 54, Giszowice 42, Legia 41, Delfin 26 pkt.

W skokach z trampoliny mistrzostwo Polski zdobyła bezkonkurencyjnie Klauzówna (Siemianowice).

Rewja najlepszych tenisistów polskich w Katowicach

Pierwszy dzień zawodów na kortach Pogoni

W poniedziałek, dnia 14 bm. o godz. 9,30 rozpoczną się na kortach „Pogoni” pierwsze spotkania tegorocznych tenisowych mistrzostw Polski. Listę uczestników turnieju stanowi elita tenisa polskiego a jedynie zawod uczylił Tłoczyński, który z powodu przemęczenia startować będzie jedynie w grach podwójnych.

W grze pojedynczej panów dopuszczonych jest 32 graczy, przyczem rozstawiono w poszczególnych ćwiartkach Hebda, Wittmana, Popławskiego, J. Stolarowa, Warmińskiego, Tarłowskiego, Bratka i Horaina. Czy wszyscy ci gracze spotkają się w ćwierćfinałach, nie jest rzeczą przesadzoną, ale najbardziej prawdopodobną. Co do półfinałów trudno już teraz stawiać horoskopy — dopiero pierwsze spotkania dadzą nam obraz o formie zawodników. Do finału powinni dojść Hebda i Wittmann, o ile który z młodych tenisistów nie sprawi jakiej niespodzianki. Z graczy śląskich startują Pfahl, Schmidt, Stadler i Chojecki.

Pań grę będzie 14. Rozstawione są Jędrzejowska, Dubieńska, Volkmerówna i Stephanówna.

Gra podwójna panów zgromadzi 16 par. Najsilniejszymi są: Tłoczyński z J. Stolarowem i Hebda z Wittmanem. Finał tej konkurencji stoi pod znakiem zapytania i walka będzie niezwykle zacięta, o ileby oczywiście jakaś niespodziana porażka nie zatrzymała którejś z tych par w poprzednich rundach.

W grze mieszanej startuje 14 par. Półfinalistami będą niewątpliwie Jędrzejowska z Tłoczyńskim, Volkmerówna z Hebda, Dubieńska z Tarłowskim i Lilpopówna z Warmińskim, przyczem Volkmerówna — Hebda „apotyka” już w pierwszej rundzie na Katowicką parę Stephanówną — Pfahl. Gra podwójna

pań zgromadziła jedynie 6 par. Finalistkami będą zapewne Jędrzejowska z Dubieńską.

Juniorów grę będzie tylko 8-miu, wśród których najlepszymi są Bratek, Beldowski, Spychała. Miłośnicy białego sportu będą mieli zatem możliwość oglądania przez cały tydzień

wspaniałej rewii walk najlepszych tenisistów polskich.

Gry odbywać się będą codziennie od 9-tej rano do 14-tej i od 15-ej do zmroku na kortach „Pogoni” koło Parku Kościuszk.

0 wioślarskie mistrzostwa Europy

Polka startuje we wszystkich konkurencjach

Rozpoczynające w dniu 25 bm. w Budapeszcie wioślarskie mistrzostwa Europy zgromadzą na starcie wioślarską elitę kontynentu. Startować będą najlepsze osady Węgier, Holandji, Belgii, Szwajcarii, Italii, Hiszpanii, Rumunii, Polski, Danii, Francji i Jugosławii. W poszczególnych biegach konkurencja będzie bardzo silna. Wioślarze zagraniczni zjeżdżają do Budapesztu w dniach 17—20 bm.

Program regat mistrzowskich przewiduje siedem konkurencji: Węgry i Italia — w Helsingforsie 17—18 lutego.

Polka startuje we wszystkich biegach. Polska: obsadza biegi: jedynek, dwójek bez steru i ze sterem, dwójek podwójnych, czwórek ze sterem i bez steru oraz ósemek, a więc również startuje we wszystkich konkurencjach. Czechosłowacja: ósemki, czwórki ze sterem i jedynek. Rumunia: ósemki, czwórki ze sterem, dwójki podwójne i jedynek. Hiszpania: czwórki, ósemki ze sterem, jedynek i dwójki bez steru. Holendrzy obsadzają te same biegi, co Hiszpanie.

Sukces „Cracovii” w Czechosłowacji

Cracovia - Concordia Zagrzeb 3:2

W Nitrze z okazji 1000-lecia miasta Nitry miejscowa drużyna SF Nitra urządza w dniach 13—15 bm. wielki turniej piłkarski ze współudziałem Cracovii, Bratislavy, Concordii (Zagrzeb) i klubu miejscowego.

W pierwszym dniu Cracovia zmierzyła się

z Concordią, odnosząc b. ładny sukces w postaci zwycięstwa 3:2 (2:0).

Polacy grali b. ładnie i zwyciężyli zasłużenie, zdobywając sobie serca widzów.

Jutro Cracovia zmierzy się z Bratislavą, zaś 15 bm. z Nitą.

Jubileuszowe regaty kajakowe

Katowickiego klubu kanuistów

Katowicki Klub Kanuistów, z którego szeregów wywodzą się tegoroczni mistrzowie Polski, Pyka, Tinschert i Schenk, oraz wiele innych obiecujących talentów, urządza w dniu 3 września br. z okazji 5-lecia swoje doroczne regaty kajakowe na Czarnej Przemszy.

Impreza ta zapowiada się jako jedna z najciekawszych w Polsce i niewątpliwie zgromadzi na starcie szereg zawodników z całej Polski. Regulamin regat obejmuje następujące konkurencje: Klasy: 1a. Wycigowe dwójki panów (min. 70 cm szerokości), 1b. Turystyczne dwójki panów (min. 83 cm szerokości), 2a. Wycigowe jedynek panów (min. 65 cm szerokości), 2b. Turystyczne jedynek panów (min. 70 cm szerokości), 3. Dwójki pań, 4. Jedynek pań, 5. Dwójki mieszane. Wszystkie bez steru.

Kolejność startu: Klasy 1a, 1b, 5, 3, 2a, 2b,

4 w odstępach co 1 minuta. Zawody poszczególnych klas odbędą się tylko wtedy, jeśli na starcie zgłoszą się przynajmniej 2 łodzie.

Start: Mysłowice, km 23, o godz. 10-tej rano. Meta: Chelm, przy moście km 5. Opłata za start 3 zł. od osoby. Zgł. należy przelać wraz z metrykami łodzi na adres p. Maciejewskiego, Katowice, ul. Kościuszk. 30. Opłatę za start należy równocześnie wpłacić na konto P. K. O. Katowice nr. 302346. Zgłoszenia mogą być przyjęte dopiero po otrzymaniu opłaty za start. Losowanie odbędzie się na godz. przed startem, t. j. o godz. 9.

Wyręczenie nagród nastąpi tego samego dnia wieczorem w sali „Hospiz” w Katowicach (ul. Jagiellońska). Dojazd: Zbiórka zawodników w Katowicach, dnia 3 września 1933 r. o godz. 7,15 w hali dworcowej III kl., odjazd do Mysłowic pociągami 7,42.

Nowinki zagraniczne

Schmeling i Sharkey, dwaj zdegradowani mistrzowie wagi ciężkiej, spotkać się mają w najbliższym czasie w Ameryce. Równocześnie obecny mistrz świata, Włoch Carnera, walczyć będzie w Rzymie z Hiszpanem Paolino, pięściarzem o słynnej sile uderzenia.

„O puchar północy” w tenisie walczyły państwa nadbałtyckie. Norwegia pobiła Fin-

landję 5:0, Szwecja — Danię 4:1. W finale Norwegowie pobili Szwedów 3:2, zdobywając puchar.

Program kolarskich mistrzostw świata w Paryżu, w których startują dwaj Polacy (zawodowcy) — Szamota i Hendryś, przedstawiają się następująco: niedziela (13 bm.) — finały sprintu (amatorzy i zawodowcy), poniedziałek — mistrzostwa szosowe, wtorek — torowe mistrzostwa długodystansowe.

Akrobacja na plaży.

Start polskich lekkoatletów w Rydze

Łotewski Zw. Lekkoatletyczny nadesłał do PZLA propozycję startu polskiej reprezentacji lekkoatletycznej w trójmeczach bałtyckich 26 i 27 sierpnia w Rydze. Jako warunek, Łotysze postawili przybycie Kusocińskiego, co jest niemożliwym ze względu na jego chorobę.

Termin ten znajduje się w kolizji z projektowanym startem lekkoatletów łotewskich i estońskich w Wilnie w przejeździe na Igrzyska Akademickie do Turynu. Wileński Zw. Lekkoatletyczny szykuje się bowiem na przyjęcie gości bałtyckich również 26—27 bm.

Wścigły kolarskie

Klub Cyklistów „Rekord” Janów Śl. urządza 20 sierpnia br. o godz. 8 rano międzyklubowe wścigi kolarskie o puchar Redakcji „Express Ilustrowany” na dystansie 90 km, dla wszystkich licencjonowanych zawodników zrzeszonych w klubach lub sekcjach kolarskich, należących do P. Z. T. K. Trasa prowadzi przez Nikiszowiec — Janów — Szopienice — Mysłowice — Giszowiec — Murcki — Tychy — Kobiór — Piasek — Pszczyna, gdzie znajduje się półmetek i z powrotem. Dla zwycięzców cenne nagrody. Zgłoszenia należy kierować: Klub Cyklistów „Rekord” Janów Śl. — Kucharski Stefan, Nikiszowiec, Ratusz (urząd gminny), do 19 bm. do godz. 12. Wpisowe wynosi 1,50 zł. od siodła. Zgłoszenia zawodników bez nadesłania wpisowego są bezcelowe. SENSACYJNE mecze zapasnicze najsilniejszych atletów świata.

W kilku wierszach

Mecz bokserski z Czechami wyznaczono na 1. X. do Poznania.

W Wilnie gościć będą lekkoatleci i piłkarze Łotwy i Estonii (w dn. 26—27 bm.), którzy udają się na akademickie mistrzostwa świata do Turynu 1—10. września.

Wielki mistrz Paavo Nurmi znowu zwyciężył elitę biegaczy fińskich w mistrzostwach lekkoatletycznych. W biegu na 1.500 m. Nurmi uzyskał doskonały czas 3:55,8.

Przygody bezrobotnego Froncka

Od rana aż do wieczora
Froncek trudy pracy znosi
i na pólach łany żyta
bezustannie ciągle, kosi.

Jak się bledak, zawział srodze
i tak w pracy się zapalił,
że nie słyszy, jak kamienie
zgrzytają po ostrzu stali

tu wciął z pod jego kosi
wielkie kamienie fruwały
i w błyszczącym ostrzu kosi,
liczne zęby wyszczerbiają.

Gdy się wreszcie zorientował,
spojrzał w górę, zadziwił nosa,
na kiju jest pila racel,
aniżeli jego kosa...

(Ciąg dalej nastąpi.)